

sode potresli. Čim se kava dalje kuha in čim dalje stoji, tem več duha izgubi. Kava se na vrlo različne načine kuha. Na izhodu mej Mohamedanci zmeljejo kavo kot najfinejšo moko. Za vsak napitek vzemo v malej posodi od mesinga tople vode in potrebno množino zmljete kave, in postavijo k ognju, da zavre. Skuhana kava se pusti, da se prah vsede, in potem se kava pije vselaj brez sladora in mleka. Liebig priporoča, da se za kuhanje vspe v vodo najprej samo tri četrtinke kave, in kedar voda začne vreti, da se vsuje zadnja četrtinka in potem se posoda koj od ognja postavi. Posodo treba sedaj pokriti in čez pet minut malo pomešati, da tudi ono na dno sede, kar zgoraj plava, in kava je za pitje gotova. Arabci žgo tudi posušeno meso iz plodov, kuhajo in tako pijačo nazivajo sultansko kavo. Siromaki si napravljajo pijačo tudi od ljusk, ki se z zrnja potegnejo. Žgano perje pa je najboljši nadomestek kitajskega čaja, v njem je mnogo več coffeina kakor v zrnju. V nekaterih krajih evropskih jemlje goščo, mešajo z otrobi in s tem pitajo gosi in kapune, drugi pa gnoje ž njo cveticam v loncih.

Da črna kava človeka ne hrani, slišali smo. V čem je toraj vrednost in delovanje kave? Še dandanes mnogi mislijo in verujejo, da se ob kavi mnogi deli na tega telesa ne trošijo tako brzo, kakor brez kave. Ko bi bilo to res, bila bi kava neizmerno velike vrednosti za siromašnejši svet, ker bi se človek ob kavi mogel tudi s slabejšo hrano zadovoljiti. No novejša znanstvena raziskavanja so dokazala, da temu ni tako. Kakor kava ne redi telesa, tako ga tudi ne čuva od trošenja. Delovanje kave je vse drugačno. Kava človeka razdražuje. Kava zmanjšuje dihanje, dočim delovanje srca povekša, radi tega pa ne morejo mnogi ljudje po noči spati, če zvečer kavo pijo. Kava najboljše deluje zjutraj, ker ona razdražuje srce, ki je zjutraj mirno. Ako človek pije kavo popoldne, najbolje stori, da jo pije koj po jedi. Kava deluje na vse razpoloženje človekovo tako, da čuti neko ugodnost, bistrost in veselje. Strohmänn veli: „Ob kavi človek ne čuti toliko raznih neugodnostij, laglje jih pozablja, in težave življenja tudi mirnejše prenaša. Po mnogej jedi ne čuti človek, če nazadnje kavo pije, težkega dela, napora želodca in črev, da si sama prebava ne biva hitrejša in lahkejša. Kava preganja mračni dolgi čas, učenjaka vzdržuje pri napornem duševnem delu svežega in bistrega, a delavcu pomaga, da veselejši prenaša breme posla“.

Kava razdražuje domišljijo na budnejše delo, o čemur nas zagotavljajo vsi veliki filozofi in pesniki. Jean Paul veli: „Kava dela ognjevitga Arabca, a čaj ceremonijalnega Kitajca.“ Ako kava tudi ne odstranjuje gladu, vendar pomaga, da ga človek toliko ne čuti, in da ga laglje prenaša, kakor tudi človek ob kavi vsak telesni napor laglje prenaša. Radi tega so začeli kavo dajati vojakom pri napornej hoji in na vojski. Kava je dobro sredstvo proti omami od opija, in tudi pri neka-

terem otrovanju. Kot zdravilo se upotreblja tudi proti bljevanju in v črevesnih boleznih. Vse ono ugodno delovanje, ki je kava na človeka ima, pa se koj izvrže, če jo začne čez mero piti. Človeku začne kri v glavo siliti, srce se mu izredno vznemiri, napada ga drhtavica in strah, in živci se do skrajnosti razdražijo. Premočna kava more človeka omamiti, in more ga od nje tudi kap zadeti.

(Dalje prihodnjič.)

Politične stvari.

Deželni zbor kranjski.

Dnevni red

IX. seje deželnega zbora kranjskega v Ljubljani
dné 11. novembra 1890. l. ob 10. uri dopoludne.

1. Branje zapisnika VIII. deželno-zborske seje dne 7. novembra 1890.
2. Naznanila deželno-zborskega predsedstva.
3. Priloga 55. Poročilo deželnega odbora glede poprave občinskih potov iz občine Črni Vrh na okrajno cesto Vrhnika-Polhovi gradec, oziroma Vič-Dobrova-Polhovi gradec.
4. Priloga 57. Poročilo deželnega odbora glede učnih knjig za slovenske ljudske in srednje šole.
5. Priloga 47. Utemeljevanje samostalnega predloga gospoda poslanca Viljema Pfeiferja in tovarišev z načrtom zakona o zemljiško-knjižnem vpisu na podstavi zasebnih listin v malostnih zemljiško-knjižnih stvareh.
6. Priloga 54. Utemeljevanje samostalnega predloga gospoda poslanca L. Svetca in tovarišev zadevajoč napravo nadsodišča in napravo pravne akademije, oziroma juridične fakultete v Ljubljani.
7. Ustno poročilo finančnega odseka o proračunu muzejskega zaklada za leto 1891., in o prošnji preparatorja Ferdinanda Schulz-a za zvišanje plače (k prilogi 6.).
8. Ustno poročilo finančnega odseka o zgradbi deželnega gledališča (k prilogi 35.).
9. Ustno poročilo finančnega odseka o prošnji strokovne šole za lesno obrt v Kočevji za podporo.
10. Ustno poročilo finančnega odseka o prošnji preiskovalca starin Jerneja Pečnika v Krškem, za nagrado.
11. Ustno poročilo finančnega odseka o popravi ceste med Verčičem in Črnomljem in o preložitvi Semiške okrajne ceste (k prilogi 45.).
12. Ustno poročilo finančnega odseka o prošnji Ivane Saurau, udove okrožnega zdravnika, za milščino.

13. Ustno poročilo finančnega odseka o prošnji županstva v Iškivasi za podporo za zgradbo šole.
14. Ustno poročilo upravnega odseka o prošnji občine Kašelj, da se most v zgornjem Kašlju uvrsti med objekte okrajnih cest.
15. Ustno poročilo upravnega odseka o preložitvi okrajne ceste od Dunajske državne ceste pri Prevojah, oziroma Lukovici, na Moravče (k pril. 38.).
16. Priloga 56. Poročilo upravnega odseka o uravnavi zdravstvene službe o občinah (k prilogi 15.).
17. Ustno poročilo upravnega odseka o prošnji Janeza Adamiča v Ponikvah za podporo v zadevi iztrebljevanja požiralnikov v Ponikvah.
18. Ustno poročilo upravnega odseka o prošnji direktorija „zaveze slovenskih učiteljskih društev v Krškem“ o zadevi sestave ankete za izdajo slovenskih šolskih knjig.

Dnevni red

XI. seje deželnega zbora kranjskega v Ljubljani dne 18. novembra 1890. l. ob 10. uri dopoludne.

1. Branje zapisnika X. deželno-zborske seje dne 14. novembra 1890.
2. Naznanila deželno-zborskega predsedstva.
3. Ustno poročilo finančnega odseka o zgradbi nove deželnobranske vojašnice v Ljubljani (k pril. 51.).
4. Ustno poročilo finančnega odseka o preložitvi ceste čez „Wagensberg“ (k prilogi 36.) in o dotičnih prošnjah trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani in občin Litija, Šmartno i. d.
5. Ustno poročilo upravnega odseka o napravi ceste iz Podpeči do gospodarske ceste, ki se nahaja v ozemlju Ljubljanskega mesta ter stika z okrajno cesto Tomišelj-Lipe in gledé uvrstitve obeh prog med okrajne ceste (k prilogi 42.).
6. Ustno poročilo upravnega odseka o prošnji občine Ustija zaradi razdelitve nekih pašnih parcel med občince (k prilogi 46.).
7. Ustno poročilo upravnega odseka o prošnji zdravstvenega zastopa Kočevskega, gledé naprave bolnice v Kočevji.
8. Ustno poročilo upravnega odseka o prošnji občin Radomlje, Jarše, Rova in vasi Preserje za podporo za napravo mostu preko Bistrice pri železniški postaji Jarše-Mengeš.
9. Ustno poročilo upravnega odseka o prošnji župnije Sv. Katarina v Topolu za ustanovitev samostojne občine.
10. Ustno poročilo upravnega odseka o prošnji davkarske občine Preloka za ločitev od občine Vinice ter za ustanovitev samostojne občine z imenom Preloka.

11. Ustno poročilo odseka za letno poročilo o § 7 letnega poročila deželnega odbora: „Deželni zavodi in zakladi“.
12. Ustno poročilo finančnega odseka o proračunu gledališkega zaklada za leto 1891. (k prilogi 21.).
13. Ustno poročilo finančnega odseka o prošnji županstva v Dolu, da se prevzemó oskrbovalni troški 347 fl. 40 kr. za Frančiško Vidmar na deželni zaklad.
14. Ustno poročilo finančnega odseka o prošnji Ivana Dražila za povečanje miloščine.
15. Ustno poročilo finančnega odseka o prošnji c. kr. kranjske kmetijske družbe za podporo za ustanovitev pepinjere.
16. Ustno poročilo finančnega odseka o neki personalni stvari.
17. Ustno poročilo finančnega odseka o prošnji dramatičnega društva v Ljubljani za izvanredno podporo.
18. Ustno poročilo finančnega odseka o ustanovitvi mesta asistenta na kirurgičnem oddelku deželne bolnice v Ljubljani (k prilogi 60.).
19. Ustno poročilo finančnega odseka o prošnji občin Semič, Suhorje, Vinica i. d. za podporo za napravo vodnjakov.
20. Ustno poročilo finančnega odseka o prošnji Janeza Martinšek-a iz Žirov za podporo vsled škode, provzročene po nevihti.
21. Ustno poročilo finančnega odseka o prošnji županstva Kresniškega za podporo za popravo občinskih potov.
22. Ustno poročilo finančnega odseka o prošnji šolskega vodja Ivana Lapajne v Krškem za podporo za izdajo prirodepisja.
23. Ustno poročilo finančnega odseka o prošnji učitelja dr. Tomaža Romih v Krškem za podporo za izdajo „obrnega knjigovodstva“.
24. Ustno poročilo upravnega odseka o prošnji občine Čepље, da se deželna cesta Kočevje-Črnomelj ne preloži čez Nemško Loko.
25. Ustno poročilo upravnega odseka o prošnji mestne občine Idrija in občin Dole in Rovte za uvrstitev občinske ceste Idrija-Veharše med okrajne ceste.
26. Ustno poročilo upravnega odseka o prošnji občin Št. Jurij in Lipljene za podporo za napravo nove občinske ceste iz Št. Jurija do vasi Tlake.
27. Ustno poročilo upravnega odseka gledé učnih knjig za slovenske ljudske in srednje šole (k prilogi 57.).
28. Ustno poročilo upravnega odseka gledé poprave občinskih potov iz Črnega Vrha na okrajno cesto Vrhnika-Polhovigradec (k prilogi 55.).